

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.071/2021/5. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

A felperes: Felperes1

(Cím10)

A felperes képviselője:

Dr. Jászter Boglárka ügyvéd mint pártfogó ügyvéd

(Cím5)

Az alperes: Alperes1

(Cím8)

Az alperes képviselője:

Dr. Felek Tímea ügyvéd

(Cím7)

Az alperes beavatkozói:

Alperesi beavatkozó1

(Cím4) I. rendű

Alperesi beavatkozó2

(Cím11) II. rendű

Az alperes beavatkozóinak képviselői:

Ifj. dr. Horváth Ferenc ügyvéd

(Cím9) I. rendűért

képviselő1 ügyvezető

(Cím11) II. rendűért

A per tárgya: sérelemdíj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.315/2020/8.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Miskolci Törvényszék 25.P.20.390/2020/23.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 27.500 (huszonhétezer-ötszáz) forint, az alperes I. rendű beavatkozójának 34.925 (harmincnégyezer-kilencszázhuszonöt) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a 110.000 (száztízezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Magyar Állam viseli, míg a felperest képviselő pártfogó ügyvéd felülvizsgálati eljárásban felmerült díjának viselése teljes egészében a felperes terhére esik.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2016. április 25-én azért jelentkezett az alperes traumatológiai kézsebészetén, mert a bal kezének I. ujjá több mint három hónapja reggelenként fájdalmas, pattanó jelenség kíséretében elakadt, nehezen volt kinyújtható. Az alperes orvosa „felpattanó ujjnak” nevezett betegséget diagnosztizált nála, és műtéti megoldást ajánlott, amelyet a felperes elfogadott.

[2] A 2016. május 5-i műtét előtt a felperes műtéti beleegyező nyilatkozatot írt alá, amely szerint az orvos teljes értékű felvilágosítást adott a lehetséges szövődmények típusairól, amelyet a felperes megértett, a felajánlott és tervezett kezelésbe ennek ismeretében beleegyezett. A nyilatkozat tartalmazta, hogy a műtét során ér-, ideg-, ín-, izom- és csontsérülések keletkezhetnek, továbbá a kézsebészeti műtétek speciális szövődményeként tüntette fel a maradandó érzés- és mozgászavart.

[3] A műtétet az alperessel kötött közreműködői szerződés alapján az alperes II. rendű beavatkozója végezte. Ennek során feltárta az I. ujj in hüvely bemenetét, hosszirányban belehasított, kivágott belőle 3 mm-es darabot, továbbá szabaddá tette az inak lefutását.

[4] A felperest 2016. május 6-án panaszmentesen bocsátották otthonába. A 2016. május 11-én, 2016. május 26-án és 2016. június 23-án, valamint 2017. október 23-án végzett kontrollvizsgálatok során ugyanakkor az alperes az 1. dig. ideg területén érzészavart (parethesiát), a hegprox. végében pedig Tinnel-jelet tapasztalt, amelynek kezelésére fizikoterápiát, majd műtétet javasolt. A felperes egyik kezelési módszert sem vette igénybe. A bal keze I. ujjának orsócsont felőli szélén sávyszerűen, valamint az I. ujjideg ellátási területtel érintett részén ezért továbbra is érzészavar áll fenn, az ujjainak mozgása viszont teljes terjedelmű, pattanó jelenség nincs.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperes keresetében a testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogának az alperes általi megsértésének megállapítását, valamint az alperes 1.100.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezését kérte. Állította, hogy a műtét következtében a bal kezének I. ujján további károsodást szenvedett el, hiszen az folyamatosan zsibbad, nyomásra nyilall, és képtelenné vált a finommozgásokra.

[6] Az alperesek és beavatkozói érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[8] A perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő aggálymentesnek tekintett szakvéleménye és a műtétet végző orvos tanúvallomása alapján azt állapította meg, hogy az alperes eljárása megfelelt az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 77. § (3) bekezdésében foglalt gondossági mércének. Rögzítette, hogy a műtétet követő érzékszavar a beavatkozás kockázati körébe sorolható, amely a szakma szabályai szerint elvégzett műtėti beavatkozás esetén is jelentkezhet, e szövődményről pedig az alperes a műtėti beleegyező nyilatkozatban tájékoztatást nyújtott a felperes számára. Emiatt arra a következtetésre jutott, hogy az alperest az érzékszavar kialakulásáért kártérítési felelősség nem terheli.

[9] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét – annak helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[10] A fellebbezésre tekintettel utalt arra, hogy a kiegészítő szakvélemény szerint az érzékszavar a beavatkozás során elszenvedett idegsérülés következtében állott elő, amely a beavatkozás ritka, de létező szövődménye, a szakmai szabályok betartása és az egészségügyi ellátásban résztvevőktől elvárható gondosság tanúsítása esetén is bekövetkezhet.

[11] Kiemelte, hogy bár a felperes mind a perfelvételi tárgyaláson, mind pedig a fellebbezésében hivatkozott az említett szövődményre és annak maradandó jellegére vonatkozó megfelelő tájékoztatás hiányára, személyiségi jogsértésként nem a tájékoztatási kötelezettség elmulasztását, hanem a műtét során jogellenesen előidézett sérülést jelölte meg. Ettől függetlenül helytállónak minősítette az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a felperes által aláírt műtėti beleegyező nyilatkozat félreérthetetlenül tartalmazza: a műtét során esetlegesen idegsérülések következhetnek be, és a kézsebészeti műtétek speciális szövődményeként maradandó érzékszavar is kialakulhat.

[12] Sem a műtét során elszenvedett idegsérülés, sem a műtét előtti tájékoztatás megítélése szempontjából nem tulajdonított jelentőséget annak a felperes által állított, de bizonyítani meg sem kísérelt ténynek, hogy az orvos a műtétet követően említést tett a felperesnek az érzékszavar két héten belüli megszűnéséről. Álláspontja szerint ugyanis ezt a közlést még a felperes által megfogalmazott szövegkörnyezetben is csupán a műtét utáni jellemző állapot tapasztalataira tett általános kijelentésnek, és semmiképpen sem az egészségügyi szolgáltató törvényi felelősségén felüli kötelezettségvállalásnak kellett tekinteni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelmek

[13] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó határozat meghozatalát kérte.

[14] Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdését, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. §-át és 2:43. § a) pontját jelölte meg.

[15] Állította, hogy a perben eljáró bíróságok nem tettek eleget a tényállás teljes körű felderítésére vonatkozó kötelezettségüknek, és a feltárt tényállásból megalapozatlan, jogszabálysértő következtetéseket vontak le.

[16] Hivatkozása szerint elfogadta azt a szakértői megállapítást, hogy a zsibbadás érzése a műtét során bekövetkezett idegsérülés következménye. Ehhez képest kiemelte: ha teljes mértékben tudatában lett volna annak a lehetőségnek, hogy a műtét nemhogy javít, de még ront is a fennálló állapotán, akkor nem kéri annak elvégzését. Megismételte, hogy a sérülése, illetve a maradandó fogyatékosága a szakmai szabályok be nem tartása miatt következett be.

[17] Azt továbbra sem vitatta, hogy a műtéti beleegyező nyilatkozatot aláírta, de állítása szerint az abban feltüntetett sérülések és szövődmények maradandó voltáról nem volt tudomása, és napokkal később a műtétet végző orvos is az érzészavar megszűnéséről, annak időleges jellegéről tájékoztatta.

[18] Az alperes és I. rendű beavatkozója felülvizsgálati ellenkérelmeikben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

[19] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[20] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felperes által megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

[21] A felperes eljárási szabálysértésként a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott. E jogszabályhely a bizonyítékok szabad mérlegelésének elvét rögzíti, és mivel lényegi tartalma megegyezik a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 206. § (1) bekezdésének rendelkezésével, az annak alkalmazása körében kialakult bírói gyakorlatot továbbra is irányadónak kell tekinteni. A szerint pedig a felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna; az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH 2013.119.II.). A bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség (BH 2017.155., BH 2012.179.).

[22] Ezzel szemben a felperes a felülvizsgálati kérelmében a bizonyítás hiányosságára és a tényállás felderítetlenségére történt általános jellegű hivatkozásán túl a bíróságok által vétett konkrét bizonyítékmérlegelési hibát nem jelölt meg. A mérlegelés körébe vont bizonyítékok közül az aggálymentesnek minősített szakvéleményt és a műtéti beleegyező nyilatkozat tartalmát maga sem vitatta. Megismételte ugyan azt, a másodfokú bíróság által bizonyítatlannak tekintett tényállítását, hogy a kezelőorvos az érzészavar rövid időn belüli megszűnéséről tájékoztatta, de az álláspontja szerint ennek alátámasztására alkalmas, a bíróságok által figyelmen kívül hagyott bizonyítékokra még csak nem is utalt. (A jogerős ítélet indokolása szerint az említett ténynek a műtét során elszenvedett idegsérülés, valamint a műtét előtti tájékoztatás megítélése szempontjából egyébként sem volt jelentősége.) A felperes egyebekben a megállapított tényállásból levont jogi következtetések helyességét vonta kétségbe, ami a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmén nyugvó felülvizsgálati támadást szintén nem alapozhatta meg.

[23] A felperes a felülvizsgálati kérelmében továbbra is azt állította, hogy a sérülése, a maradandó fogyatékosága a szakmai szabályok be nem tartása miatt következett be, és e szövődmény maradandó jellegéről az alperestől kapott megfelelő tájékoztatás hiányában nem volt tudomása. Ez a hivatkozása azonban az adekvát jogszabályhelyek, vagyis az első- és másodfokú ítéletek indokolásában is felhívott Eütv. 13. § (2) bekezdése és 77. § (3) bekezdése feltüntetésének hiányában érdemben nem volt vizsgálható [Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontja, 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja, 1/2017. Polgári jogegységi határozat]. Ehhez képest

a felülvizsgálati kérelemben megjelölt Ptk. 2:42. §-ának és 2:43. § a) pontjának téves alkalmazását megállapítani csak a felperes fenti jogállításainak megalapozottsága esetén lehetett volna, a keresetben hivatkozott személyiségi jogsértés ugyanis az alperes kártérítési felelősséget is keletkeztető jogellenes magatartását feltételezte. (Azzal, hogy – miként a másodfokú bíróság a fellebbezéssel kapcsolatban is helyesen rögzítette – a felperes személyiségi jogsértésként nem a tájékoztatási kötelezettség elmulasztását, hanem a műtét során jogellenesen előidézett sérülést jelölte meg.)

[24] Mindezek miatt a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett jogszabályhelyek egyikét sem sérti.

[25] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

[26] A Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése és 90. § (1) bekezdése szerint, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjára, (5) és (6) bekezdésére, 4. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint 4/A. § (1) bekezdésére tekintettel kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az alperesnek és I. rendű beavatkozójának – alperes esetében a kamarai jogtanácsosi munkadíjból, míg az I. rendű beavatkozó esetében az általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

[27] A felperes teljes személyes költségmentessége miatt le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése és 50. § (1) bekezdése szerint meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam viseli.

[28] A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának megállapításáról és kifizetéséről a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 62. §-a szerint a jogi segítségnyújtó szolgálat határoz az elsőfokú bíróság értesítését követően. Annak viseléséről a Kúria a Pp. 101. § (3) bekezdése alapján – a Pp. 83. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – rendelkezett.

[29] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. október 6.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző

HM